

NALANDA VIDYALAYA

නාලන්දා විද්‍යාලය - කොළඹ 10 DA

වාරය - ඒකක පරීක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය

VIDYALAYA

10 ශ්‍රේණිය

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණය

විකකය : 5 ගිණුම්කරණ සමීකරණය

I කොටස

- ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.
 - අංක 01 සිට 20 දක්වා වඩාත් ගැලපෙන පිළිතුර තෝරන්න.
- (1) නිවැරදි ගිණුම්කරණ සමීකරණය තෝරන්න.

1) වත්කම = හිමිකම - වගකීම්	2) හිමිකම = වත්කම + වගකීම්
3) වත්කම = හිමිකම + වගකීම්	4) වත්කම = වගකීම් - හිමිකම

 - (2) ව්‍යාපාරයක වත්කම් හා හිමිකම් වැඩිවන ගනුදෙනුවක් වන්නේ,
 - 1) සේවකයන්ට වැටුප් ගෙවීම රු. 10 000/=
 - 2) අයිතිකරු ව්‍යාපාරයට අමතර ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම රු. 100 000/=
 - 3) අයිතිකරු තම පෞද්ගලික ප්‍රයෝජනය සඳහා ව්‍යාපාරයෙන් රු. 10 000/= ලබා ගැනීම.
 - 4) බැංකුවෙන් ණයක් ගැනීම රු. 200 000/=

 - (3) ව්‍යාපාරය බාහිර පාර්ශවයෙන් ලබා ගන්නා සම්පත්,

1) හිමිකමකි	2) වගකීමකි	3) උරුමයකි	4) වත්කමකි
-------------	------------	------------	------------

 - (4) ව්‍යාපාරයක ජංගම නොවන වත්කමකි,

1) බැංකු ණය	2) භාණ්ඩ තොගය	3) ලී බඩු	4) ණයගැතියෝ
-------------	---------------	-----------	-------------

 - (5) ව්‍යාපාරයක ජංගම වගකීමක් දැක්වෙන පිළිතුරු කාණ්ඩය වන්නේ,
 - 1) උකස් ණය / කල්බදු ණය / බැංකු ණය / ණය හිමියෝ
 - 2) ණය හිමියෝ / බැංකු අයිරාව / බැංකු ණය / ණය ගැතියෝ
 - 3) ණය හිමියෝ / බැංකු අයිරාව / ගෙවිය යුතු බිල්පත් / කෙටිකාලීන ණය
 - 4) ලී බඩු / කල්බදු ණය / ආයෝජන / ණයගැතියෝ

 - (6) ව්‍යාපාරයක හිමිකම වැඩිවීමට බලපාන කරුණකි.

1) ව්‍යාපාරික වියදම්	2) අමතර ප්‍රාග්ධනය	3) ගැනිලි	4) ඉහත සියල්ලම
----------------------	--------------------	-----------	----------------

 - (7) ව්‍යාපාරයක වත්කමක ලක්ෂණයක් නොවන්නේ,
 - 1) අනාගතයේදී ව්‍යාපාරයට ප්‍රතිලාභ ගලා ඒම.
 - 2) ව්‍යාපාරයේ පාලනයට නතු වීම.
 - 3) අතීත ගනුදෙනුවක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇති වීම.
 - 4) නැවත ගෙවීමකදී සම්පත් ව්‍යාපාරයෙන් පිටතට ගලා යාම.

- (8) 2019.01.31 දිනට සරණිගේ ව්‍යාපාරයේ ගිණුම්කරණ සමීකරණය වනුයේ,
 වත්කම් (රු) = හිමිකම (රු) + වගකීම් (රු)
 75 000 = 60 000 + 15 000

සරණි අමතර ප්‍රාග්ධනය ලෙස රු. 10 000 යෙදූ විට නව ගිණුම්කරණ සමීකරණය වනුයේ,

- 1) රු. 85 000 = රු. 70 000 + රු. 15 000
- 2) රු. 85 000 = රු. 60 000 + රු. 25 000
- 3) රු. 75 000 = රු. 50 000 + රු. 25 000
- 4) රු. 65 000 = රු. 60 000 + රු. 5 000

- (9) ව්‍යාපාරයක සිදු වූ ගනුදෙනුවක්, ගිණුම්කරණ සමීකරණයට බලපා ඇති ආකාරය පහත දක්වා ඇත.

$$\begin{array}{rcl} \text{වත්කම් (රු)} & = & \text{හිමිකම (රු)} + \text{වගකීම් (රු)} \\ +10\,000 & = & - \quad + \quad 10\,000 \end{array}$$

සිදුවී ඇතැයි සිතිය හැකි ගනුදෙනුව තෝරන්න.

- 1) අයිතිකරු ව්‍යාපාරයෙන් රු. 10 000 ක් ආපසු ලබා ගැනීම.
- 2) අයිතිකරු ව්‍යාපාරයට රු. 10 000 ක අමතර ප්‍රාග්ධනයක් යෙදීම.
- 3) ව්‍යාපාරය රු. 10 000 ක ණය මුදලක් ලබා ගැනීම.
- 4) ව්‍යාපාරය රු. 10 000 ක වියදමක් දැරීම.

- (10) ව්‍යාපාරයක හිමිකම හා වත්කම යන අයිතම දෙකෙහිම වටිනාකම අඩුවීමට බලපාන ගනුදෙනුවකි.

- 1) රු. 25 000 ක අමතර ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම.
- 2) රු. 10 000 ක විදුලිබිල ගෙවීම.
- 3) රු. 15 000 ක ගෙවල් කුලී ආදායම් ලැබීම.
- 4) රු. 10 000 ක මුදලක් ණය හිමියන්ට ගෙවීම.

- (11) ව්‍යාපාරයක ප්‍රාග්ධනය ගණනය කළ හැක්කේ කුමකින් ද?

1) ලාභය + වත්කම්	2) වත්කම + වගකීම
3) ලාභය - වගකීම	4) වත්කම - වගකීම

- (12) ගිණුම්කරණයට අදාළ 10 ශ්‍රේණියේ ශිෂ්‍යයන් ඉදිරිපත් කළ පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරින් වඩාත්ම නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

1) වියදම් නිසා වගකීම් අඩු වේ.	2) ගැනිලි නිසා හිමිකම් අඩු වේ.
3) බැංකු අයිරාව වත්කමකි.	4) වගකීම් නිදහස් කළ නොහැකිය.

- 2018 ජනවාරි මාසයේ තාරකාගේ ව්‍යාපාරයේ පහත ගනුදෙනු සිදු විය.

- A - රු. 2 000 ක දුරකථන ගාස්තුවක් ගෙවීම.
- B - ව්‍යාපාරයේ ප්‍රයෝජනය සඳහා රු. 30 000 ක කාර්යාල උපකරණ දෙරණ සමාගමෙන් ණයට ගැනීම.
- C - රු. 25 000 ක භාණ්ඩ සමන්ට විකිණීම.
- D - රු. 5 000 ක භාණ්ඩ තාරකා තම පෞද්ගලික ප්‍රයෝජනයට ලබා ගැනීම.

- (13) A ගනුදෙනුව නිසා ගිණුම්කරණ සමීකරණයට සිදුවන බලපෑම වනුයේ,

1) වත්කම් වැඩිවීම, හිමිකම් අඩුවීම.	2) වත්කම් අඩු වීම, වගකීම් වැඩි වීම.
3) වත්කම් අඩු වීම, හිමිකම් අඩුවීම.	4) වත්කම අඩුවීම, වගකීම් අඩුවීම.

II කොටස

(1) 1) ගිණුම්කරණ සමීකරණය හඳුන්වන්න.

.....

2) සමීකරණ ව්‍යාපාරයේ 2018. 01. 01 දිනට පහත ශේෂ දක්නට ලැබුණි.

	රු.
මෝටර් රථ	250 000
භාණ්ඩ තොගය	25 000
මුදල්	15 000
බැංකු ණය	75 000
ණයහිමියෝ	30 000
ප්‍රාග්ධනය	185 000

මාසය තුළ සිදු වූ ගනුදෙනු පහත දැක්වේ.

- 1) අයිතිකරු විසින් අමතර ප්‍රාග්ධනය ලෙස රු. 65 000 ක් යෙදවීම.
- 2) රු. 50 000 ක භාණ්ඩ තොගයක් ණය පදනම මත මිලට ගැනීම.
- 3) ණයහිමියන්ට රු. 25 000 ගෙවීම.
- 4) රු. 40 000 ක් වටිනා අයිතිකරුගේ පෞද්ගලික යතුරු පැදිය ව්‍යාපාරයට යෙදවීම.
- 5) රක්ෂණ ගාස්තු ගෙවීම රු. 10 000.
- 6) රු. 35 000 ක පිරිවැය භාණ්ඩ තොගයක් රු. 45 000 කට විකිණීම.
- 7) ගෙවල් කුලී ආදායම් ලෙස රු. 18 000 ලැබීම.
- 8) අයිතිකරුගේ නිවසේ විදුලි බිල ව්‍යාපාරයේ මුදලින් ගෙවීම රු. 5 000.
- 9) බැංකු ණය ආපසු ගෙවීම රු. 10 000.
- 10) අත්පිට ගැනුම් රු. 50 000

අවශ්‍ය වන්නේ,

- i) ඉහත සඳහන් ගනුදෙනු ගිණුම්කරණ සමීකරණයට වන බලපෑම වටිනාකම් සහිතව දක්වන්න. පිළිතුරු සැපයීමේ දී පහත ආකෘතිය භාවිතා කරන්න.

ගනුදෙනු අංකය	වත්කම			හිමිකම	+	වගකීම
ආරම්භක ශේෂ						
අවසාන ශේෂ	+	+	=		+

ii) ඉහත ව්‍යාපාරයේ 2018. 01. 31 දිනට පහත සඳහන් දෑ ගණනය කර දක්වන්න.

- 1) මුළු වත්කම් = රු.
- 2) මුළු හිමිකම් = රු.
- 3) මුළු වගකීම් = රු.
- 4) මුදල් ශේෂය = රු.

- (2) 1) ව්‍යාපාරයේ අයිතිකරුගේ හිමිකම වෙනස්වීමට බලපාන කරුණු 2 ක් ලියා දක්වන්න.
 1)
 2)
 2) ජයනිගේ ව්‍යාපාරයේ අප්‍රියල් මාසයේ සිදුවූ ගනුදෙනු ගිණුම්කරණ සමීකරණයට බලපා ඇති ආකාරය පහත දැක්වේ.

දිනය	වත්කම			= හිමිකම + වගකීම		
	මෝටර් රථ	භාණ්ඩ තොගය	ණයගැති	මුදල්	හිමිකම	ණය හිමියෝ
4.1 දිනට ශේෂ	500 000	+ 200 000		+ 200 000	+ 700 000	+ 200 000
4.3				+ 300 000	+ 300 000	
4.8		+ 50 000				+ 50 000
4.12				- 50 000		- 50 000
4.17	+ 200 000				+ 200 000	
4.20		- 10 000			- 10 000	
4.25		- 30 000		+ 45 000	+ 15 000	
4.27				+ 20 000	+ 20 000	
4.28				- 15 000	- 15 000	
4.29		- 50 000	+ 60 000		+10 000	
4.30			- 10 000	+ 10 000		

ඒ ඒ දිනයන්හි සිදුවී ඇතැයි උපකල්පනය කළ හැකි ගනුදෙනු වටිනාකම් සහිතව ලියා දක්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 3) ඉහත සඳහන් ජයනිගේ ව්‍යාපාරයේ 2018. 04. 30 දිනට පහත සඳහන් ශේෂ ගණනය කර දක්වන්න.
- 1) ජංගම නොවන වත්කම් -
 - 2) ජංගම වත්කම් -
 - 3) මුළු වගකීම් -
 - 4) හිමිකම් -

Agaram.LK - Keep your dreams alive!

Agaram.LK - Keep your dreams alive!

(3) 1) සමිතුගේ ව්‍යාපාරයේ 2018 වර්ෂයට අදාළ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

	රු.
2018. 01. 01 දිනට ප්‍රාග්ධනය	250 000
වර්ෂය තුළ ආදායම්	60 000
වර්ෂය තුළ වියදම්	25 000
වර්ෂය තුළ අයිතිකරු යෙදවූ මුදල	90 000
වර්ෂය තුළ ගැනිලි	10 000

2018. 12. 31 දිනට අයිතිකරුගේ හිමිකම ගණනය කර දක්වන්න.

.....

.....

.....

.....

2) සමිතුගේ ව්‍යාපාරයේ වර්ෂය තුළ ආදායම රු. 40 000 කින් වැඩි වූයේ නම් අයිතිකරුගේ හිමිකම ගණනය කරන්න.

.....

.....

.....

.....

3) පහත සඳහන් පද කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

1) බැංකු අයිතුව

.....

2) ගැනිලි

.....

3) ජංගම නොවන වත්කම්

.....

4) ජංගම වගකීම්

.....